

Örebro

Mitt i livet

TEMA: Mod & ställningstagande

NR 3 2022

15 konfagrupper
startar
i höst

Demokratiakademin
– mötesplats för unga

Tobias Karlsson, dansare och föreläsare:

**”Det krävdes
mod och styrka
att ta sig igenom”**

Svenska kyrkan

Mod att välja

MOD ÄR att vara rädd, men att övervinna rädslan för att göra det som måste göras.

Mod stärker vår självkänsla.

Mod hjälper oss att övervinna våra rädslor genom att utsätta oss för det som kan kännas obehagligt. Det kan vara att ta ställning för något som är viktig för dig eller för någon annan.

I Bibeln står det att Gud inte har gett oss modlöshetens ande, utan kraftens och kärlekens ande. Kanske

”Kärleken tvingar varje levande kyrka att ta ställning för dem som andra ser ner på.”

är det viktigaste modet det som krävs för att ta ställning för kärleken – den kärlek som ger uttryck för ett engagemang för medmännisklighet och varje människas värde.

VISST ÄR det svårt att alltid vara modig i fikarummet på jobbet, i omklädningsrummet eller på festen när någon utsätter andra för kränkande kommentarer. Som kyrka får vi ibland höra att vi inte ska ta ställning i olika frågor. Men kärleken tvingar varje levande kyrka att ta ställning för dem som andra ser ner på. Kraft att få mod att ta ställning får vi i vår tro på den Gud som alltid tar ställning för sin älskade skapelse och mänsklighet.

I vår kyrka har vi tagit ställning för allas lika värde genom att arbeta med regnbågsfrågor. Vi har gjort det genom att vara öppna för alla oavsett könstillhörighet, trostradition och andliga uttryck. Våra församlingar, grundade i vår kristna tro

och humanism, är framför allt en nådesgemenskap som tar ställning för kärleken. Visst är vi ibland rädda för att ta ställning, men kärleken utmanar oss och bär oss.

ANDERS LENNARTSSON
kyrkoherde

En sommar full av möten

KONSERTER, SOMMARCAFÉER och familjedagläger. Det har varit lätt att hitta platser för hemester i och nära runt Örebro även den här sommaren. Ett exempel är våra Familjedagläger i augusti, som lockade hundratalet personer till Solliden. Några av deltagarna fick möjlighet att träffa fotbollsspelarna Lea, Olivia och Maja från KIF Örebro DFF F19.

Följ oss på Facebook och Instagram så du håller koll på allt som händer i Svenska kyrkan Örebro.

I detta nummer:

Många frågor och tuffa samtal i Demokratiakademien	s 4–7
Kyrkans roll i ett demokratiskt samhälle	s 6–7
Här möts vi i höst – välkommen!	s 9
Dansaren Tobias väg till sin sanna identitet	s 10–13
Numrets kulturarv: unikt Skarabrevarium i Almby kyrka	s 14
Allhelgonahelgen rymmer många mötesplatser	s 15

”Jag har flera gånger valt att jobba med frågor som varit mycket omstridda.”

Jonas F Ludvigsson

sid 8

örebro

Örebro – Mitt i livet ges ut av Svenska kyrkan Örebro pastorat och delas ut fyra gånger per år till alla hushåll i de åtta församlingar som ingår i pastoratet: Adolfsberg, Almby, Edsberg, Långbro, Mikael, Mosjö-Täby, Nikolai och Olaus Petri.
Nästa nummer utkommer 24 november 2022.

Redaktion för detta nummer:

Andreas Axinge, Therese Blixt, Cathrine Gustavsson, Jenny Holmberg, Agneta Larsson, Helena Larsson, Johanna Sjölin och Eva von Walter.

Adress: Svenska kyrkan, Storgatan 27, 703 63 Örebro. **E-post:** orebro.mittilivet@svenskakyrkan.se.

Ansvarig utgivare: Anders Lennartsson, kyrkoherde för Örebro pastorat, tfn 019-15 46 09, e-post anders.lennartsson@svenskakyrkan.se. Kontaktuppgifter till Svenska kyrkans församlingar och verksamheter i Örebro hittar du på svenskakyrkan.se/orebro eller genom att ringa informations-service på 019-15 45 00. **Produktion:** Verbum AB. **Tryck:** BrandFactory, 2022.

Omslagsfoto: Filip Erlind.

FOTO: ULLA-CARIN EKBLÖM

Therese Blixt mitt i vimlet av konfirmander och unga ledare på årets fest "Inte som du tror".

Konfirmation – med plats för de stora frågorna

Vem är Gud? Vad kan jag som 14-åring göra åt orättvisor? Vem kan jag prata med när jag är orolig? I Svenska kyrkans konfirmandgrupper får alla frågor plats. Och intresset för att vara med är stort.

Över 200 ungdomar konfirmerades i Örebro pastorat i våras och under hösten drar 15 nya grupper i gång.

– Det är fantastiskt att få vara en del av de här ungdomarnas resa, berättar Therese Blixt, pedagog och konfirmandledare sedan 23 år tillbaka.

– Jag har verkligen världens bästa jobb. Att få höra deras tankar och funderingar om Gud, livet, svårigheter och glädjeämnen är roligt och lärorikt.

KONFIRMANDGRUPPERNA

BLIR en slags frizon menar hon. En plats där man får vara den man är och ställa alla de där frågorna man bär på.

– Hur kan jag påverka saker i världen? Är mina tankar viktiga? Är det okej att vara tyst om någon mobbas? Det är inte så lätt att stå upp på egen hand när du är 14 år. Här får du fundera på saker och sätta ord på det tillsammans med andra, säger Therese Blixt.

– Flera föräldrar berättar också att

samtalerna fortsätter hemma, att frågorna vi har lyft fortsätter diskuteras hemma vid köksbordet.

Vad hoppas ni att det här ska ge ungdomarna?

– Nycklar och verktyg för att kunna växa som individer, så att de både känner sig stärkta i sig själva och även hjälper varandra. Och så en gudstro, att det kan säs ett frö till det.

Konfirmandgrupperna är viktiga också för Svenska kyrkan, för att inte säga avgörande, menar Therese Blixt.

– Det här är ju framtiden för Svenska kyrkan, det är så vi får och behåller nya medlemmar. Många konfirmander återvänder till kyrkan. De kommer tillbaka för bröllop, dop eller med sina barn till öppna förskolan. Så utan tvekan, arbetet är oerhört viktigt.

Och, som sagt, otroligt roligt!

MARIA WIDAR

Fiske, padel eller äventyr?

Välkommen på konfa!

Är du eller någon du känner född 2008 och nyfiken på konfirmation? Under hösten startar vi 15 nya konfirmationsgrupper med teman som dans, media, fiske, gaming, padel och äventyr. Välkommen till någon av alla grupperna i våra kyrkor i Örebro pastorat.

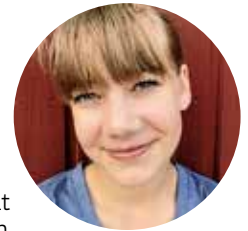
LÄS MER på svenskakyrkan.se/orebro/konfirmand

vi 4

Vad är mod för dig?

Stina Frisk, ridkonfirmand:

– Mod är att övervinna rädslor. Våga testa saker man inte testat innan eller som man kanske tycker verkar lite läskiga.

Nils Fritzson, studerande och musiker:

– Att stå upp för sig själv, att lämna sin egen komfortzon och genomföra det man själv vanligtvis inte är bekväm med. Vad det innebär är unikt för varje människa.

Anita Berg, pensionär:

– Att ingripa när det behövs, till exempel om det skulle ligga en människa på gatan. Jag är en person som säger vad jag tycker – det är också mod för mig.

Abbe Ståhl, förskoleelev på OP-skolan:

– Att jag började skolan fast jag inte ville. Då kände jag mig modig. Först kände jag mig lite ledsen, men jag hade min lyckoamulett.

ENKÄT: PER-AXEL PETTERSSON, JOHANNA SJÖLIN OCH CATHRINE GUSTAVSSON

Demokratiakademin

Öppna sinnen och spännande samtal när ungdomar möts

Med vetgiriga frågor om allt från demokrati och religion till våld och hbtqia+ utmanar ungdomarna på Demokratiakademin både varandra och företrädare för politik, samfund och olika religiösa grupper och livsåskådningar.

TEXT: CATHRINE GUSTAVSSON FOTO: ULLA-CARIN EKBLOM

FÖRSJÄTTE året arrangerades även denna sommar Demokratiakademin, en feriepraktik för gymnasieungdomar. Basen är arbetet som sker på Tegelbruket i Örebro med Ola Frideblad som drivande och i högsta grad engagerad ledare.

– Det började med att jag hade ett föredrag om religion och demokrati på Tegelbruket. Ungdomarna tyckte det var så spännande att de ville ha en egen kurs om ämnet, berättar Ola Frideblad, som är projektledare på Tegelbruket och anställd i Mikael's församling.

Så växte Demokratiakademin fram. Bakom initiativet står Tegelbruket, Mikael's församling och Örebro kommun.

Ola lyfter fram den röda tråden i konceptet: demokrati är grunden för mänskliga rättigheter som skapar möjlighet för religionsfrihet.

– De olika delarna hör ihop. Varje år har vi lite olika teman. I år, när det är valår, är det "Religion och demokrati."

KLOCKAN DRAR mot 9.30 och de sista ungdomarna i gruppen tar plats. De går i vanliga fall på olika gymnasieskolor.

Det är ett varierat och innehållsrikt schema som fyller de närmare tre veckorna som de tolv ungdomarna möts. Skapande med fred som tema med tillhörande utställning, möte med representanter från Svenska

"Julfreden 1914".
Så heter verket som
Kevin Selimovski
(i förgrunden) skapat
tillsammans med Lud-
vig Nilsson och Alma
Brorsson under årets
Demokratiakademi.

Tema: Mod & ställningstagande

kyrkan, syrisk ortodoxa S:ta Mariakyrkan, Humanisterna och Örebro moské, föredrag om grön diakoni och om journalistik samt besök från RSFU är bara något.

– Det var intressant att först höra en präst och sedan en humanist berätta om hur de tänker utifrån sina olika perspektiv, säger Amilia Eriksson.

– Ola har pratat om likheter mellan olika religioner. Det var väldigt intressant, säger Ville Arrenius.

EFTERSOM DET är valår har ungdomarna läst och funderat över de olika riksdagspartiernas valprogram. Frågor som dyker upp skrivs ner för att kunna ställas direkt till partirepresentanter vid valstugorna.

– Vi har ifrågasatt vad de säger att de vill göra för Sverige, berättar Molly Burgess.

– Vi är en grupp som gillar att diskutera, konstaterar Ludvig Nilsson.

– Det känns som att ungdomarna är mer öppna och vågar stå upp för sina åsikter mer än tidigare. Det gäller om allt, men inte minst hbtqia+-frågor och juridiskt kön, säger Beatrice Öhman,

ledare ihop med Ola.

Miljöpartiet de gröna är partiet för dagen. Klimat och miljö, jämställdhet samt demokrati och mänskliga rättigheter lyfts fram av partiet.

– Varför skriver de inte något om oss ungdomar, undrar Kevin Selimovski och får medhåll av de andra i gruppen.

SAMTALET GLIDER över på frågor om våld. Är kvinnor eller män mest utsatta? Skulle det gå att minska risken för att barn och unga, som kanske lever med våld i sin vardag, själva börjar använda våld?

– Det är mycket snack om skjutningarna, många får info via sociala medier och det de ser är inte bra saker. Våld får stort utrymme, säger Kevin Selimovski, som tycker det borde vara självklart i skolan att lära sig undvika att ta till våld.

Psykisk ohälsa har varje år varit ett viktigt område att ta upp och samtala om. Det sker bland annat genom att ungdomarna får skriva ner varsin egen berättelse om en svår livshändelse – en berättelse som sedan ligger till grund för samtal.

När ungdomarna fick skapa utifrån ämnet Fred var kreativiteten stor.

Hbtqia+

Förkortning och samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queer, intersex-personer, asexuella och alla andra identiteter och läggningar.

– Det finns holländsk forskning som visar att det hjälper att skriva ner det som varit jobbigt. Det blir ett sätt att bli fri från en tung ryggsäck och gör att många mår bättre, berättar Ola.

Han trycker på hur viktigt det är att ungdomar mår bra för att kunna utveck-

”Kyrkan ska vårda sin demokrati”

Demokratiforskare Erik Amnå jobbar oförtrutet vidare. Han hyllar lärarna och uppmanar kyrkan att fortsätta jobba med demokrati i olika sammanhang.

Professor emeritus i statskunskap vid Örebro universitet är numera titeln som pensionär, men man kan lika gärna se Erik Amnå, 71 år, som en demokratins grovjobbare.

Han har precis dragit i gång ett treårigt forskningsprojekt om handikappades valdeltagande och föreläser också ett par gånger i veckan, ofta på

”Vi kan inte backa oss in i framtiden utan vi behöver en ny framtidsbild”

ERIK AMNÅ

temat ”den sköra demokratin”.

– Efterfrågan på mina föreläsningar är dessvärre stor, säger Erik Amnå.

När han, som huvudsekreterare, presenterade slutbetänkandet i Demokratitutredningen 2001 var han mycket be-

kymrad. Utanförskapet och de växande klyftorna i samhället pekades ut som ett hot mot demokratin och den enskilt viktigaste utmaningen för politiken på 2000-talet.

Hur blev det då, drygt 20 år senare?

– Tyvärr har utanförskapet och ojämlikheten ökat ytterligare. Gapet mellan rika och fattiga har växt och den ekonomiska ojämlikheten spiller över i en demokratisk ojämlikhet, säger Erik Amnå och syftar bland annat på det låga valdeltagandet i utanförskapsområdena.

– Det handlar om en förlorad tillit.

Programmet innehåller många besök och möten på olika platser.

MR-dagarna: Fredsgudstjänst och vandring

SÖNDAGEN DEN 23/10 är du välkommen på Fredsgudstjänst i S:t Mikael's kyrka i Baronbackarna. Samma eftermiddag kan du också gå med på den uppskattade fredsvandringen. Den går från Baronbackarna till Vivalla och har en avslutande fest i Vivalla Folkets hus.

FOTO: GETTY IMAGES

Gudstjänsten och vandringen är en del av Örebro's lokala Mänskliga rättighetsdagar, MR-dagar, 18-23 oktober. Då möts människor från civilsamhället, olika kyrkor och föreningar. Årets tema är "Örebro – en plats för alla".

"Så bygger vi tillit"

HUR SKAPAR vi tillit genom att vara de vi är och göra det vi gör? Det är den grundläggande frågan för en samling den 19 oktober. Representeranter från polis, media, universitet, länsstyrelse, kommun och Svenska kyrkan delar sina tankar runt vad tillit är och hur det påverkar vår stad.

Tid och plats: onsdag 19 oktober klockan 18.30 i konferenslokalen Hive, Nikolaigatan 10.

Dubbelt upp

I ÅR arrangeras de nationella MR-dagarna Örebro. Det sker 17-18 november. Temat är "Rätten till ett liv i trygghet och säkerhet."

► MER INFO på svenskakyrkan.se/orebro

las, vilja utbilda sig och orka ta in ny kunskap – helt enkelt viktigt för att ett starkt demokratiskt samhälle ska kunna fortsätta växa.

► LÄS MER om Tegelbruket: tegelbruket.org

Ola Frideblad och Beatrice Öhman märker att ungdomarna vill diskutera viktiga frågor.

En känsla av utanförskap och att inte bli sedd, med sina värden och sina problem. Det är långsiktigt bekymmersamt och kan i värsta fall leda till en lust att fuska, bedra och ställa sig vid sidan om.

HUR SKYDDAR och stärker man då demokratin? Det är en fråga med tusen svar, men Erik Amná lyfter fram några viktiga saker.

– Vi behöver en tydlig framtidsbild. Bilden av folkhemmet måste omvärderas. Vi kan inte backa oss in i framtiden utan vi behöver en ny framtidsbild som innefattar globaliseringen, digitaliseringen och migrationen. Det är en uppgift för politiken.

I skyddet av demokratin spelar kyrkan en viktig roll, enligt Erik Amná.

– Kyrkan måste vårda sina demokra-

tiska inrättningar, allt från konfirmation och syföreningar till kyrkorådet. Här tränas tolerans och konfliktlösningar. Dessutom är den kristna etiken i sig ett värn för demokratin och tvärtom. Utan demokrati, ingen religionsfrihet.

Han hyllar lärarna i den svenska skolan som tränar och undervisar eleverna i demokratins olika uttryck och konsekvenser.

– Lärarna är demokratins hjältar, men även vi andra behöver visa mer mod att försvara demokratin i vardagen. Att vi vågar säga ifrån – på festen eller i fikarummet – när rasism och antidemokratiska åsikter luftas. Gör vi inte motstånd, så förslappas vi – så som det var på 1930-talet när nazismen växte fram.

GUNNAR SUNDELL

”Jag förknippar mod med civillikage. Mod är att våga stå på de svagas sida.”

och beskylldes bland annat för forskningsfusk. Priset var för högt för att fortsätta. Jag sov dåligt och mätte dåligt, skriver Jonas på mejl.

Det innebar också att han slutade kommentera covid, utan att för den skull helt försvinna från det offentliga rummet.

Vad är mod för dig?

– Att stå upp för en person eller för en åsikt även om man måste betala ett högt pris. Jag förknippar också mod med civillikage. Mod är att våga stå på de svagas sida. Men mod är också att inte vända kappan efter vinden.

Känner du dig modig?

– Ja, ibland gör jag det. Jag har flera gånger valt att jobba med frågor som varit mycket omstridda. Vid flera tillfällen har regeringen eller staten bett mig att vara medicinskt sakkunnig för att utvärdera eller bedöma ett område där det finns mycket känslor och där mina slutsatser kan få stora konsekvenser. Det har ibland lett till att jag blivit trakasserad, skriver Jonas Ludvigsson.

JUST NU arbetar Jonas i en utredning som undersöker riskerna med behandling av könsdysfori hos unga – en mycket laddad fråga. Han pläderar för att även små förlossningsavdelningar måste ha tillgång till barnläkare om de ska ha förlossningar, och anser att det borde vara patientavgift för barn på akutmottagningen.

Hur ska vi få fler att våga stå upp för rättvisa, demokrati, sanning och vetenskap?

– Genom att själva försöka vara föredömen. Människor ser hur andra agerar. Ser man en modig människa inspireras man själv att våga stå upp.

CATHRINE GUSTAVSSON

FOTO: HÅKAN IRISBERG / REGION ÖREBROLÄN

”Årets örebroare” Jonas Ludvigsson

Han vänder inte kappan efter vinden

Barnläkaren och örebroaren Jonas Ludvigsson la ner sin forskning runt covid-19, men modet att ge sig i kast med tuffa ämnen finns kvar – även om det kan innebära ett högt pris.

Många känner igenom Jonas som en energisk barnläkare och forskare med tydliga svar på frågor i medier och aktiv inom sociala medier. Lägg därtill kliniskt fotarbete på sjukhuset i Örebro och forskning på hög nivå. I våras utsågs Jonas Ludvigsson till ”Årets örebroare” av tidningen NA:s läsare.

I motiveringen står att han får utmärkelsen för sitt ”mångåriga arbete som läkare och forskare på absolut högsta nivå, alltid med barnen i fokus, samt för sitt mod att ta ställning i svåra etiska frågor.”

Det är det där modet som är grunden

till vår kontakt. Jonas har aldrig tvekat att ta sig an utmanande forskningsområden. Inte sällan har resultaten inneburit att det blåst runt honom, så det är inte nytt eller ovant.

ÄNDÅ PASSERADES en gräns när han presenterade sina forskningsresultat runt huruvida barn blir svårt sjuka av covid-19 och om skolorna ska hållas öppna eller inte. Hoten blev då så starka att Jonas tog ett radikalt beslut och valde att sluta med covid-19 forskningen.

– Jag blev trakasserad

Jonas F Ludvigsson

Barnläkare vid Universitets-sjukhuset i Örebro och professor i epidemiologi vid Karolinska Institutet i Stockholm. Nämnden för prövning av oredlighet i forskning friade honom från anklagelser om fusk i samband med forskning om covid-19 och barn. Beslutet kom 2021-06-23.

Hyr i Almby kyrkpark

Söker du 55+-boende eller en studentlägenhet på öster i Örebro? Då kan generationsboendet i Almby kyrkpark vara något för dig.

Från den 15 september är det möjligt att anmäla sitt intresse för att få hyra en av de nya lägenheterna intill Almby kyrka.

– Vi är mycket glada över möjligheten att skapa ett generationsboende med mötesplatser mellan olika generationer i Almby kyrkpark, säger David Lennermark, vd för Svenska kyrkans bostäder i Örebro AB.

Svenska kyrkans bostäder i Örebro AB är byggherre och finansierar projektet vars kostnader inte påverkar Svenska kyrkans ordinarie verksamhet.

– Vi bygger 38 välplanerade lägenheter i en vacker omgivning och utomhusmiljö.

Byggnationen pågår nu för fullt och inflyttningen är planerad till sensommaren 2023.

➤ MER INFO och intresseanmälan: svenskakyrkan.se/orebro/bo

Generationsboendet i Almby kyrkpark kommer att ha flera platser för gemenskap.

SKISS: PETEKNIK & ARKITEKTUR AB

Åter dags för drop in-dop

I våras döptes tio personer – både barn, unga och vuxna – när det var drop in-dop i S:t Mikael's kyrka i Baronbackarna. Nu finns en ny möjlighet för dig som funderar över dopet, men där det av olika skäl inte blivit av. Lördagen den 8 oktober kl. 10–14 ordnas drop in-dop både i Adolfsbergs kyrka och S:t Mikael's kyrka.

8 oktober
kl 10–14

Allt är förberett med präst och musiker. Dopdräkt finns att låna, men det går lika bra att använda sina vanliga kläder. Efter dopet bjuder vi på fika. Du behöver inte boka i förväg och allt är gratis – bara kom!

➤ LÄS MER på svenskakyrkan.se/orebro/nyheter/drop-in-dop-i-orebro

Vant eller nytt – välkommen till oss i höst!

ENNY höst kan betyda olika saker. För många innebär det återseendet glädje i körer, gudstjänster, barnverksamhet och samtalsgrupper. Det kan också vara en möjlighet till nya möten och chans att lära känna nya människor i ett fördjupat engagemang.

Oavsett om du brukar delta eller kommer med för första gången, är du välkommen till Svenska kyrkan i Örebro. Vi finns för dig!

Här kommer ett axplock av allt som händer i Svenska kyrkan Örebro.

Fynda på loppisdag

Loppisar är hållbart, smart och kul. Var med och sälj! Kom och fynda!

Lördagen den 1/10 arrangeras **Bakluckeloppis** vid **Långbro kyrka** och **Barnloppis** i **Adolfsbergs kyrka**.

➤ MER INFO: svenskakyrkan.se/orebro/loppisar-i-orebro

Hoppet i klimatkrisen

Hans Erik Nordin, biskop och författare, talar om "Att känna hopp i en hopplös tid – om kyrkans ansvar i klimatkrisens spår." **Tisdag 20/9 klockan 19.00** i **Olaus Petri församlingshem**.

Fading Stories

I utställningen *Fading Stories* porträtteras överlevande från Förintelsen. Genom bilder och berättelser får vi höra om död och våld men också om civilkuragets styrka. Utställningen visas i **S:t Nicolai kyrka** under hela **september**.

➤ MER INFO: svenskakyrkan.se/orebro

FOTO: CATHRINE GUSTAVSSON

Tobias Karlsson

Ålder: 45 år, född och uppvuxen i Östansjö utanför Hallsberg. **Sysselsättning:** föreläsare, författare och dansare, bland annat känd från TV4:s *Let's Dance*. **Aktuell:** Kommer till Örebro den 28 september. Blev år 2020 utsedd till årets HBTQ på QX-galan.

Tobias Karlsson önskar att han kunnat ge sitt elva-åriga jag lite av den styrkan han känner i dag, kunnat ge vetskapen att det kommer bli bra.

Tobias Karlsson:

”En enorm lättnad att få vara den du är”

Vad händer med dig som människa om du livet igenom tvingas försvara den du faktiskt är, den människa som är du? För Tobias Karlsson har det krävts mod och styrka, men också gett ärr.

TEXT: MARIA WIDAR FOTO: FILIP ERLIND

DET ÄR torsdag förmiddag i Stockholm. Där utanför fönstren rullar vardag och stadsbussar. Här inne i lägenheten är det stilla och lugnt.

– Vill du ha kaffe?

Vi ses hemma hos Tobias Karlsson. Föreläsaren, författaren, inspiratören och dansaren. Han har tävlat sig till åtråvärda titlar i danstävlingar runt om i Europa och fångat folkets kärlek i fredagarnas *Let's Dance*. Nu sitter vi i hans midnattsblå soffa för att prata om det där. Vad som händer med oss som människor när vi tvingas stå upp för de vi innerst inne är. Som han har fått göra, ett helt liv.

Tobias växte upp i Östansjö utanför Hallsberg. Han var elva år när han upptäckte sin sexualitet och sin homosexualitet. I boken *Inte alltid en dans på rosor* skriver han:

”Även om jag som 11-åring förstod att jag var homosexuell valde jag att ta alla dessa känslor och tankar, stänga ▶▶

Tema: Mod & ställningstagande

in dem i ett rum långt ner i magen, låsa ordentligt, slänga bort nyckeln och lova mig själv att aldrig mer yppa dessa för någon levande själ i hela universum. Alla minst för dem jag älskade mest: föräldrar, syskon och vänner.”

– Det var en otrolig skam. Jag kunde inte förstå varför någonting större hade valt att skapa mig så här. Jag hatade att vara bög.

Under tre års tid utsattes Tobias för mobbning, varje dag. Ord som bög och femmi sköts likt vassa pilar efter honom i skolans trånga högstadiekorridor. Ord han hoppades att ingen annan runt omkring honom skulle höra.

TILL SLUT berättade han sin hemlighet ändå. För kompisgänget i Hallsberg och så småningom för mamma Ingegerd och pappa Bertil.

– Det är så otroligt jobbigt att gå runt och vara någon annan än den du är. Det är en sådan enorm lättnad när du bestämmer dig för att vara den du är. När du väl kan vara dig själv i alla lägen behöver du inte måla upp någon fasad längre, berättar han.

Lyckligtvis fanns det andra rum än Hallsbergs högstadiekorridor. Här fanns också dansskolan.

”Under samma tid som jag hade ett helvete i skolan hade jag ett paradiset på eftermiddagarna. På dansskolan i Hallsberg hittade jag klippan jag kunde hålla mig i när det blåste som mest. /.../ Jag fick en identitet som inte var förknippad med något negativt. Här fick jag vara precis den jag var,” skriver han.

– Här hade jag inte axlarna uppe vid öronen. Här kunde

”När du väl kan vara dig själv i alla lägen behöver du inte måla upp någon fasad längre.”

jag andas ut, här hade jag ett sammanhang med gemenskap, skratt och skapande. Jag fick vara någon, till och med en förebild, berättar han.

Så. Vad gör det då med en som människa att alltid behöva försvara den man innerst inne är, den man skapades till att vara?

– För min del har det skapat ärr. Jag har ärr inombords som gör att jag reagerar på situationer, helt utan anledning. Det kan handla om att någon vän inte ringer när den ska eller inte dyker upp som lovat, då har jag lätt att bli arg och känna mig ensam och utsatt. Jag kan också känna mig utanför och fel i vissa sammanhang, utan egentlig anledning.

Alla får inte vara sig själva i dag, konstaterar han. Homosexualitet är olagligt i länder världen över och i flera länder belagt med dödsstraff.

– Det finns så mycket hat mot det. Ändå är det inte något som skadar någon. Jag blir så arg över att samhället är funtat så. Vore det inte så här skulle många våga komma ut tidigare och slippa överkompensera.

FÖR DET är också en av konsekvenserna med att hela tiden behöva försvara sin person, förklarar han. Att man överkompenserar för att duga.

– Å andra sidan tvingar det fram en oerhörd drivkraft. Det drivet har jag fortfarande kvar även om kampen på många sätt är över för min del.

Han jobbar mycket och är en perfektionist som vägrar lämna något åt slumpen. Hypotetisk fråga, kanske oförsiktig

Tobias Karlsson till S:t Nicolai kyrka

KOM OCH LYSSNA på Tobias: ”Det kommer handla mycket om det där lilla vi alla kan göra för att göra stor skillnad för varandra. Du själv kan vara skillnad mellan liv och död.”

Tid: 28/9 kl 18.30.

Plats: S:t Nicolai kyrka, Örebro.
Fri entré. Ingen biljettbokning.
Begränsat antal platser.

och opassande, men var det värt kampen?

– Jag har själv tänkt så. Det kanske inte går att säga att det har varit värt det. Men jag har fått ett enormt perspektiv och ett starkt pannben. Det krävdes mod och styrka att ta sig igenom skiten.

Elvaåringen, som upptäckte sin sexualitet, vad önskar du att han hade vetat?

– Att allt skulle bli bra till slut. Jag hade så gärna velat ge honom styrka...

Han tystnar ett tag, funderar och fortsätter:

– Tänk om jag hade vågat äga det där. När de skrek bög och femmi efter mig, tänk om jag hade stannat till, vänt mig om i korridoren och svarat ”Ja absolut, det stämmer”.

KAFFET HAR kallnat, utanför fönstren har morgonrusningen dämpats. Han har precis berättat om gymnasiekompisen Jocke som såg Tobias för den han var och som blev hans trygga hamn. Hur kan vi alla bli en Jocke, en självklar trygghet för varandra?

– Jag tror mycket händer när vi vågar blotta våra svagheter. Det för oss samman och skapar en enorm tolerans och empati. Det är tack vare svagheter vi älskar varandra, inte trots dem.

Och till de, som precis som han själv, kämpar för att stå upp för sitt sanna jag är rådet att fortsätta kämpa. Även när det gör ont.

– Den kraftansträngning som krävs för att vara sig själv kommer tillbaka tiofalt. Bara du vågar. ●

Tobias ser att något händer när vi vågar blotta våra svagheter.

– Det för oss samman och skapar en enorm tolerans och empati. Det är tack vare svagheter vi älskar varandra, inte trots dem.

Behöver du någon att prata med?

Regnbågslinjen, som drivs av stiftelsen Kyrkans SOS, är en samtalsjour som riktar sig till dig som definierar dig inom hbtqia+-spektrumet och även till närstående till hbtqia+-personer. Volontärerna som svarar är utvalda och utbildade för att möta dig där du och ni står.

Öppen: varje torsdag klockan 16.00–21.00.

Telefonnummer: 0770-55 00 10.

Vinn en bok

Vinn ett signerat exemplar av Tobias bok *Inte alltid en dans på rosor*. Tävlingsregler på sidan 14.

Certifiering med regnbågsnyckeln

Utbildningen av Svenska kyrkan Örebro pastorats medarbetare och förtroendevalda i hbtqia+-frågor fortsätter. Totalt kommer nästan 200 träffar att genomföras.

Målet är att Svenska kyrkan i Örebro ska bli Regnbågsnyckelcertifierad.

Det visar att vi vill vara en inkluderande kyrka med en vilja att arbeta aktivt för mångfald och öppenhet.

Tuppa-Klara i kyrkparken

Har du träffat vår hbtqia+-karaktär Tuppa-Klara? Tuppa-Klaras pronomen är hen, hon och han, för Tuppa-Klara är både en höna och en tupp.

Tuppa-Klara håller mest till i kyrkparken vid Adolfsbergs kyrka.

Till påsk lägger hen regnbågsägg som barn får leta efter, och nu senast bjöd hen in till regnbågscafé under Pride-helgen.

Tuppa-Klara tycker det är viktigt att man får vara sig själv och att det är härligt att alla är så olika. Det vill hen sprida till alla som kanske inte känner sig som alla andra.

➤ LÄR MER: svenskakyrkan.se/orebro/hbtqia

Numrets kulturarv: **Skarabrevariet**

FOTO: EVA VON WALTER

I **ALMBY** kyrka finns ett unikt så kallat brevarium bevarat. Det är en gammal bok där prästen kunde hitta olika böner och gudstjänsttexter men också instruktioner för välsigelse av mat eller vilka helgondagar som skulle firas.

Brevariet i Almby kyrka trycktes 1498 i Nürnberg på initiativ av Brynolf Gerlaksson som då var biskop i Skara stift. Boken kallas därför Skarabrevariet (Brevarium Scarense).

De olika stiftens brevarier användes säkert flitigt av medeltidens präster och nöttes med tiden ut. I dag finns enbart fyra exemplar kvar av Skarabrevariet i hela Sverige.

Bandet i Almby kyrka är inte komplett utan sammanbundet av lösa sidor år 1839. Av de ursprungliga 250 sidorna finns 180 sidor kvar. Inga anteckningar eller ledtrådar finns om vilka präster som använde skriften. Ingen vet heller vem som en gång förde samman bladen eller när och hur brevariet kom från Skara stift till Almby kyrka.

Kanske har bladen legat undangömda efter reformationen på en kyrkvind tills någon en dag fann dem och såg deras betydelse som kulturarv. I dag finns detta exemplar av Brevarium Scarense utställt i ett säkerhetsskåp i Almby kyrka och möjligt att se och förundras över.

EVA VON WALTER

Tävla och vinn signerad bok!

Konfirmation är en viktig och uppskattad del av Svenska kyrkans arbete. Under våren konfirmerades drygt 200 ungdomar i någon av våra kyrkor. I höst startar nya grupper igen där ungdomar födda 2008 välkomnas. Hur många konfirmationsgrupper planerar Svenska kyrkan i Örebro pastorat att starta denna gång?

- 1. 10 grupper
- X. 15 grupper
- 2. 20 grupper

Skicka ditt svar senast den **10 oktober 2022** märkt med "Tävling 3" samt namn och adress till orebro.mittilivet@svenskakyrkan.se eller till **Örebro Mitt i livet, Svenska kyrkan, Storgatan 27, 703 63 Örebro**.

Vi har tre bokvinster i potten: "Inte alltid en dans på rosor" signerade av författaren Tobias Karlsson. Lycka till!

Tävling!

FOTO: MIKAEL M JOHANSSON

GRATTIS!

Rätt svar på tävlingen i förra numret var 2) S:t Nicolai kyrka – den av våra kyrkor vid vilken det i år finns många spännande konstverk under Open Art. 200 rätta svar kom in denna gång. Vann biobiljetter gjorde **Signe Haglind, Kristina Lindfors och Susanne Hammarbäck**.

FOTO: GETTY IMAGES

Anna Maria Armö, präst:

”Döden är en del av livet”

Allhelgonahelgen fortsätter att vara den tid på året som lockar flest människor till kyrkan och kyrkogårdarna, för att tända ett ljus och minnas tillsammans.

Varje år är det tusentals personer, ofta hela familjer, som vallfärdar för att tända ljus på en grav eller i en minneslund. Där och då kan alla mötas och minnas, oavsett om sorgen är ny eller många år gammal.

– Jag tror det hänger samman med våra behov av att få utföra en konkret handling, säger Anna Maria Armö, präst i Almby församling.

Hon är en av alla inom kyrkan som möter och samtalar med många personer just under allhelgonahelgen.

– Döden är svår och smärtsam, men

samtidigt något som finns i våra liv och som vi inte behöver skjuta bort eller disansera oss från. Allhelgona hjälper oss att ge döden en plats.

LJUSTÄNDNING, GUDSTJÄNSTER, kafeservering, fackeltåg, enkla möten vid en grav eller över en skål med soppa, musik och en stund av stillhet i kyrkan. Allhelgonahelgen rymmer olika mötesplatser.

Det är något som Anna Maria Armö ser ett stort värde i och upplever att människor uppskattar.

– Det blir en omsorg om hela människan, både kropp och själ. Vi möter människor som vi tidigare träffat vid en begravning, men också andra.

Det kan börja som ett lite trevande kontaktsökande. Ofta vill personerna samtala om någon de saknar.

Anna Maria ser också hur viktigt det är för

många som kommer just till Almby, där hon arbetar, att kunna gå in i kyrkan för att sitta en stund, lyssna på musik och samlas tankarna.

– Allhelgona och de ritualer som vuxit fram runt helgen gör att vi påminns om alla minnen vi bär på och kan känna tacksamhet över det som varit. Det öppnar upp människor. Döden är en del av livsvillkoren och där vill vi i kyrkan förmedla ett hopp.

CATHRINE GUSTAVSSON

► LÄS OM hur vi möter dig, samt allt som händer i våra kyrkor och på våra kyrkogårdar under allhelgonahelgen: svenskakyrkan.se/orebro/allhelgona

Prästen Anna Maria Armö märker hur många människor öppnar sig för samtal kring döden – inte minst under allhelgonatiden. FOTO: CATHRINE GUSTAVSSON

Samtalsgrupp för dig mitt i livet

I oktober startar Svenska kyrkan Örebro för första gången en grupp för dig som mitt i livet (ca 30–50 år) förlorat en nära anhörig. Det blir en mötesplats med samtal om sorg och saknad när livet på ett sätt måste fortsätta som vanligt, med stress och press att klara allt ensam.

► MER INFO om alla våra sorgegrupper: svenskakyrkan.se/orebro/nar-nagon-dor

Vadå sjunga i kör?

Anna Ytterberg vet att körsång ger energi både till de som sjunger och de som lyssnar.

Medlem i Svenska kyrkan?

Då är du med och möjliggör att det finns ett trettiotal körer, för olika åldrar, i våra församlingar. Tack!

”Det är som att samspelet genererar kraft.”

FYRA FRÅGOR till Anna Ytterberg, kantor och körledare i Olaus Petri församling.

Varför ska man vara med i en kör?

– Det är en härlig social gemenskap och det finns också forskning som visar att det är bra för hälsan. Det tillför så oerhört mycket att sjunga i en kör, att öva tillsammans och att få forma ett slutresultat.

– Många säger att de kan vara jätteströtta när de kommer till körövningen men vara pigga med ny energi när de går hem. Så är det för mig också – det är som att samspelet genererar kraft. Vi ger

energi till varandra och många säger att det också förmedlas ut till åhörarna.

Vilken betydelse har sången och musiken i kyrkan?

– Den är en stor del av gudstjänsten och en otroligt viktig del i helheten. Jag försöker hitta sångtexter som stämmer med det som sägs i gudstjänsten. För en del personer är det lättare att lyssna och ta till sig av körsång än av predikan eller bibelläsning.

Är alla välkomna med i en kör?

– Ja absolut. Alla kan sjunga utifrån sin förmåga och alla måste få sjunga om man vill. Däremot kan inte alla vara med i alla körer. Det finns olika sorters körer,

för olika åldrar och för personer med olika körvana.

Du leder just nu tre körer för barn och unga tonåringar. Hur är det?

– Det är jätteroligt. Jag ser hur de växer och utvecklas. För mig är det viktigt att inte underskatta deras förmåga. Vi sjunger många stycken som från början är avsedda för vuxna röster. Just nu övar vi inför en Evensong på svenska i november, där både Gosskören och flickkören Ceciliakören ska medverka. Lucia och jul är vår stora sängperiod. Det ser vi alla fram emot.

CATHRINE GUSTAVSSON